

Školní vzdělávací program školní družiny

ZŠ Hustopeče, Nádražní 4,
příspěvková organizace, okres Břeclav
Nádražní 4, 693 01 Hustopeče
www.zs-nadrazni.cz
IČ: 71009868

Ředitelka školy:

Mgr. Ivana Matějčková
Email: reditel@zs-nadrazni.cz
tel. 519 412 489, mob. 725 326 472

Vychovatelky:

Bc. Jana Hrnčíříková, Hana Fraňková, Kateřina Papežová
E-mail: druzina-nadrazni@seznam.cz
Mobilní tel.: 725 340 265
Webové stránky: www.zs-nadrazni.cz

Platnost od 1. 3. 2017, čj.: SD-03-1/2017
Aktualizace 1. 3. 2017

*Vychovatelkami byla vytvořena základní struktura témat. **Obsah témat není uzavřen, bude doplňován a pozměňován vždy k zahájení nového školního roku.** Můžeme tak profilovat školní družinu „na míru“ podle potřeb a zájmů žáků, požadavků rodičů, podmínek i tradic školy.*

ZAMYŠLENÍ

„Musíme respektovat rozdíly mezi lidmi v jejich temperamtech i schopnostech, to, že člověk je aktivní tvořivá bytost. Není sice možné každé dítě všemu naučit, ale je možno zajistit mu porozumění a náležité výchovné vedení. Není možné učinit každé dítě nadprůměrně vzdělaným, ale je možno dát mu předpoklady, aby mohlo uplatnit své záliby a schopnosti, což bude nejspolehlivější základnou vývoje osobnosti. Je především v moci rodičů, učitelů a vychovatelů, aby naučili dítě nejen logicky a samostatně myslet, jednat a tvořit, ale i šťastně žít.“

Zdeněk Matějček

CHARAKTERISTIKA ŠD

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. I pro školní družinu platí obecný cíl – výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka a to pomocí složek výchovy, označovaných jako rozumová, mravní, tělesná, estetická a pracovní. Chceme u dětí rozvíjet dovednosti potřebné pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit mimo vyučování ho vybavit žádoucími dovednostmi, vědomostmi a postoji. Chceme posilovat osobnost každého jedince, pomoci mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Klademe důraz na vhodnou motivaci, radost z činnosti a povzbuzování.

Důležitou úlohu má školní družina také v primární prevenci rizikového chování.

Nezapomínáme ani na to, že každé dítě, které právě absolvovalo školní vyučování, netouží potichu sedět a „být hodné“.

Školní družina umožňuje:

- Vyjádřit svůj názor.
- Tvořit, poznávat, zkoumat, experimentovat, rozvíjet představivost.
- Spojit žáky různých věkových skupin - se osvědčuje jako výhoda. Starší pomáhají a předávají své zkušenosti a dovednosti mladším.
- Respektovat jeden druhého.
- Komunikovat s dětmi i dospělými, navazovat přátelství.
- Spolupracovat v týmu.
- Rozvíjet schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.

Naše školní družina chce vytvořit dětem klidné a tvořivé prostředí, kde mohou uplatnit své schopnosti a dovednosti, smysluplně vyplnit svůj volný čas, připravit je na život tak, aby byly úspěšné ve všech oborech a dokázaly se vyrovnat i s neúspěchy.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky.

Bc. Jana Hrnčířiková
Hana Fraňková
Kateřina Papežová

Vychovatelky se dle možností zúčastňují vzdělávacích akcí v akreditovaných kurzech, organizačních porad, samostudia za účelem rozvíjení pedagogického i všeobecného rozhledu.

CÍLE VÝCHOVY V ŠD

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností, zvyšování sociálních kompetencí
- schopnost najít své místo ve skupině a společnosti
- formování životních postojů
- odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

ŠD se řídí ve své činnosti prováděcím předpisem k zákonu 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a to především vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Činnost školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

- pravidelné (denní skladba zaměstnání)
- příležitostné akce, celodružinové akce, projekty
- osvětové
- individuální práce
- otevřená nabídka spontánních činností
- odpočinkové činnosti
- příprava na vyučování
- besedy
- vyprávění
- dramatizace
- doplňování
- kvízy
- ankety
- dílny
- skupinová práce
- relaxace
- pohybové aktivity
- sportovní soutěže

- vycházky
- kulturní akce
- soutěže

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelky vybírají podněty pro vlastní realizační plány a dílčí cíle.

Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji dobře přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním žákům a upravovat je v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s aktuálními zájmy dětí.

Současný školní zákon vymezuje obsah zájmového vzdělávání jako náplň volného času zájmovou činností.

Odpočinkové činnosti

ŠD zabezpečuje klid a odpočinek po vyučování. Je možná relaxace s hudbou, četba na pokračování, práce s dětskými časopisy, vyprávění, sledování DVD.

Rekreační činnosti

Slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s pohybovými, sportovními a turistickými prvky. Hra a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování – didaktické, námětové, konstruktivní stolní hry, volné ilustrační kreslení, hry na počítači

Zájmové činnosti

Zde dominuje vlastní aktivita dětí, která jim přináší radost a uspokojení. Aktivní činnost zahánějící nudu a pocit nenaplněnosti. Jedná se o činnosti sportovní, rozumové, hudební, pracovní a výtvarné, závodivé hry, vycházky s různým zaměřením (vlastivědné, přírodovědné, sportovní, rekreační, dopravní ...), v případě příznivého počasí děti pobývají co nejvíce venku na školním hřišti.

Příprava na vyučování

Zábavné procvičování učiva formou didaktických her a soutěží, získávání doplňujících poznatků při praktických činnostech.

Společensky prospěšná činnost

Činnosti vedoucí ke kladným vztahům mezi dětmi, dodržování osobní hygieny, čistoty a pořádku. Pomoc a spolupráci při výzdobě, výchova ke zdraví (zásady zdravé výživy), dodržování pitného režimu, péče o životní prostředí, ctění našich kulturních tradic (Vánoce, Velikonoce, ...).

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Pro svou činnost využíváme vlastní prostory – hernu a relaxační místnost vybavenou Tv, DVD a Pc. Pro rozvoj čtenářských dovedností má družina vlastní knihy a dětské časopisy. Jsme kvalitně vybaveni i pro výtvarné a pracovní činnosti. Prostory ŠD svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Dále využíváme školní tělocvičnu, školní knihovnu, školní dvůr, školní hřiště.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČENÍ DOCHÁZKY DO ŠD

O zařazení účastníka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

Přihlašování a odhlašování účastníků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností, zajišťují vychovatelky školní družiny.

Rodiče, kteří chtějí přihlásit účastníka do školní družiny, musí vyplnit zápisní lístek, který obdrží u vychovatelek. Na základě některých údajů ze zápisního lístku odchází účastník z družiny sám, nebo je vydán pouze rodičům, popř. osobě, jejíž jméno je určeno v zápisním lístku rodičem účastníka. Přejí-li si rodiče, aby účastník opustil družinu v jiné době, než jaká je uvedena v zápisním lístku, písemně o to musí předem požádat ve školním deníčku, který slouží mimo jiné ke komunikaci mezi rodiči a vychovatelkami. Písemná žádost musí obsahovat datum, čas odchodu a podpis zákonného zástupce. Toto nelze vyřizovat telefonicky, neboť tento způsob omluvy je neprokazatelný. Účastník předloží písemnou žádost jedné z vychovatelek a ta jej propustí.

Docházka do školní družiny je pro přihlášeného účastníka povinná, proto i absence, např. z důvodů nemoci musí být náležitě omluvena zákonným zástupcem účastníka nebo prostřednictvím třídního učitele. Pro omlouvání platí pravidla stejná jako pro omlouvání žáka ze školního vyučování.

Pokud se rodiče rozhodnou ukončit docházku do ŠD, musejí podat písemnou žádost o ukončení doplněním údajů do zápisního lístku.

Účastník může být ze školní družiny i vyloučen. Důvodem pro vyloučení může být soustavné porušování kázně a pořádku ve družině, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních účastníků, dlouhodobá svévolná nebo neomluvená absence v docházce.

O těchto skutečnostech jsou informováni zákonní zástupci účastníka, jsou písemně vyzváni k návštěvě školy. Tam proběhne jednání za účasti ředitelky školy, vychovatelky a zákonného zástupce účastníka, o tomto jednání je proveden zápis a poté ředitelka školy rozhodne o dalším postupu, popř. i o vyloučení účastníka ze školní družiny. O rozhodnutí jsou rodiče informováni písemně.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Poplatek za ŠD je 40 Kč měsíčně, platba je uskutečňována pololetně. Na základě §123 zákona 561/2004 Sb. (školný zákon) o poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině. Vybraná úplata se stává součástí rozpočtu školy.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytnutí podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přistupujeme individuálně a velmi úzce spolupracujeme s rodiči a ostatními institucemi.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více

oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Školní družina v době pobytu dětí na sebe bere odpovědnost za jejich bezpečnost a ochranu zdraví a plní povinnosti dohledu nad nezletilými (§ 422 občanského zákoníku).

Pracovní řád pro zaměstnance školy a školských zařízení ukládá pedagogickým pracovníkům vykonávat nad žáky dozor.

Vychovatelky jsou proškoleny o předpisech PO a BOZP. Dodržují bezpečnostní předpisy v práci. Snaží se učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Dojde-li k úrazu, zajistí první pomoc, informují rodiče, vedení školy a vyplní patřičnou dokumentaci.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Reprezentují v RVP aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí školního vzdělávání.

Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot, stávají se příležitostí pro individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci.

- Výchova demokratického občana
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE K NAPLNĚNÍ VOLNÉHO ČASU

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s dalšími lidmi – nejen s těmi blízkými a přáteli, ale i s někým kdo se odlišuje co do schopností, chování, zvyků, temperamentu

a zájmů. Ideálním prostředím, kde se děti mohou učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

Kompetence k učení

- započatou práci dokončí
- umí hodnotit své výkony
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- všímá si souvislostí mezi jevy
- získané vědomosti dává do souvislostí
- zná jednoduché textové zdroje pro učení (učebnice, dětské encyklopedie, další knihy a časopisy)

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů a tyto jsou dítěti motivací k řešení dalších problémů a situací
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- spontánně vymýšlí nová řešení a ověřuje si je v praxi
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč
- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky
- komunikace je kultivovaná
- využívá ke komunikaci telefon
- zapojí se aktivně do společenského dění školní družiny
- diskutuje a obhajuje svůj názor

Sociální a interpersonální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování

- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- je schopen odolat nátlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem
- je schopen požádat o pomoc při řešení určitého problému
- ve skupině spolupracuje, dělí se o pomůcky, materiál
- dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi dětmi
- chápe pravidla společenského chování a běžně se jimi řídí
- je schopen respektovat jiné (spojení dětí různých věkových skupin se osvědčuje jako výhoda - starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším, všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého)

Kompetence činnostní a občanské

- učí se plánovat
- odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých (pěstovat zdravý životní styl)
- vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje
- chová se zodpovědně při krizových situacích (první pomoc, solidarita)
- zapojuje se aktivně do sportovních aktivit
- aktivně se zapojuje do zlepšování školního prostředí (péče o pokojové květiny), výzdoba ŠD, vedení k pořádku a čistotě, boj proti vandalismu
- realizace vlastních nápadů
- respektuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech

Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech

DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

ŠVP v naší ŠD je stanoven na dobu 5 let.

Výhodou vytvoření programu pro celý vzdělávací cyklus je jeho operativnost, možnost reagovat na měnící se podmínky, propojování a přesouvání témat a realizace projektů během dlouhodobé docházky účastníků do školského zařízení.

PODZIM

- Zahájení školního roku
- Seznámení s řádem školní družiny
- Beseda o bezpečnosti při hrách v místnosti a venku
- Orientace v okolí školy
- Bezpečná cesta do školy
- Všichni jsme kamarádi
- Kouzelná slůvka prosím, děkuji...
- Barevný podzim – výtvarné a pracovní činnosti
- Vycházky do přírody, sběr přírodnin
- Dýňobraní
- Podzim na zahradě a v lese – výstava, ochutnávky, hmatová soutěž
- Bramborový týden
- Zvířátka v lese a ptáci na podzim
- Sportovní hry a soutěže
- Zpěv lidových i populárních písní s doprovodem kytary

ZIMA

- Zimní čas – rozdělení času
- Adventní čas
- Rodina, domov – využití předvánočního času
- Lidové tradice a zvyky – Mikuláš, Vánoce, Tři králové...
- Výtvarná a pracovní činnost, vánoční dílna
- Nastal čas vánoční - Vánoce u nás a ve světě.
- Vánoční zpívání – koledy
- Vánoční besídka a nadělování
- Zimní radovánky na sněhu
- Zvířátka v zimě

- Zimní sporty
- Svatý Valentýn
- Karneval ve školní družině
- Péče o naše tělo - otužování, zdravý životní styl, zásady zdravé výživy
- Hádankové odpoledne

JARO

- Vyhánění zimy, vítání jara (Na svatého Jiří, pálení čarodějnic).
- Velikonoce – malované vajíčko (vosková technika)
- Velikonoční dílna
- Jaro v zahrádkách
- Mláďata, písklata – výtvarná výchova
- Kvetoucí stromy
- Březen měsíc knihy a internetu
- Duben měsíc čistoty lesů a měsíc ptactva
- Den Země – naše planeta
- Moje maminka
- Naše rodina
- Sportovní hry – soutěže, turnaj ve vybíjené
- Děti v dopravě – chodci, cyklisté, základní dopravní značky
- První pomoc – Integrovaný záchranný systém
- Kvízy – otázky a odpovědi

LÉTO

- Léto začíná - výtvarná a pracovní činnost
- Den dětí – soutěžní sportovní odpoledne
- Malovaný chodník
- Domácí mazlíček
- Místo kde bydlím – pověsti a báje z našeho města a okolí, orientace ve městě
- Písničky k táboráku
- Lidové tanečky
- Zdravověda – ošetřování odřenin, vyčištění rány, přelepení, obvazová technika
- Úpal, úžeh, drobná poranění, bezpečnost při koupání
- Těšíme se na prázdniny

EVALUACE A HODNOCENÍ

Hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení. Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu. S dětmi o pokrocích, kterých dosahují, vhodným způsobem hovoříme.

Vnitřní evaluace:

- průběžné sebehodnocení práce vychovatelek
- hodnocení výchovné práce ŠD vedením školy
- hodnocení výchovné práce ŠD třídními učitelkami – vzájemná spolupráce, přehled o rozvoji dětí
- hodnocení klimatu ŠD (atmosféry)
- hodnocení realizace ŠVP

Vnější evaluace:

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a dětí
- hodnocení zřizovatele a České školní inspekce
- hodnocení veřejnosti podle prezentace výsledků ŠD

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- činností družiny jako specifického školského zařízení
- prací jednotlivých oddělení družiny – kvalita a efektivita
- působením činností a vychovatelek na jednotlivé děti
- personálním stavem školní družiny a úrovní dalšího vzdělávání vychovatelek (kurzy, samostudium)
- stavem materiálních podmínek (kvalita pracovního prostředí, vybavení nábytkem, pomůckami atd.)
- zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

Techniky evaluace a hodnocení:

- průběžné denní hodnocení toho, co se povedlo, co ne a hledání příčin
- kolegiální rozhovor na pedagogických či provozních poradách
- neformální povídání o činnostech v ŠD, o svěřených dětech
- zpětná vazba bezprostředních reakcí dětí
- zpětná vazba – zájem rodičů o činnost ve školní družině
- veřejná prezentace výsledků činnosti družiny (veřejná vystoupení dětí, výstavy prací dětí)
- pozorování dětí, rozhovory s dětmi i rodiči
- testování, jak si děti poradí se zadanými úkoly
- prezentace ŠD na webových stránkách školy

PŘÁVA A POVINNOSTI DĚTÍ

Užívat spontánně celé prostředí ŠD za předpokladu dodržení určitých pravidel.

Účastnit nebo neúčastnit se aktivit nabízených pedagogem nebo ostatními dětmi.

Nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost.

Podílet se na plánování programu, rozhodování ve společných záležitostech.

Vyjádřit svůj názor, naslouchat jiným.

Individuálně uspokojovat své tělesné potřeby.

Vykonávat samostatně činnosti související se samoobsluhou.

Povinnost navštěvovat školní družinu.

Dodržovat vnitřní řád školy a vnitřní řád školní družiny.

ZÁVĚR

Děti vnímají svět kolem sebe a začínají se v něm orientovat. Všímají si vztahů mezi lidmi.

Chtějí poznávat a tvořit, poznávají přírodu. Při řešení hravých úkolů, jejich dokončování a obměňování pociťují radost. Ta je prvním malým krůčkem k úspěchu. Touží po něm každý, kdo pracuje s dětmi. Úspěch znamená vidět rozzářené oči, úsměv na tváři, slyšet veselé a hlasité povzbuzování. Úspěch je obrovská odměna, které můžeme dosáhnout jen tehdy, když budeme dětem nablízku, budeme s nimi rozmlouvat, naslouchat jim a vnímat to, co nám sdělují.

V Hustopečích, 1. 3.2017

Schválila: Mgr. Ivana Matějíčková, ředitelka školy